

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/28/2018
Identifikačné číslo spisu: 4212226641
Dátum vydania rozhodnutia: 31.07.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Pepelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:4212226641.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne: L. U. N.-H., bytom W. XXX/XX, G., zastúpená advokátkou JUDr. Ľubicou Balkovou, so sídlom Železničná 11, Sučany proti žalovanému: ZaMED, s.r.o., so sídlom Roľníckej školy 1519, Komárno, IČO: 35 919 841, zastúpený Ružička Csekes s. r. o., so sídlom Výsoká 2/B, Bratislava, IČO: 36 863 360, o splnenie povinnosti, vedenom na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 5Cb/315/2012, na dovolanie žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 26Cob/28/2016-443 z 27. apríla 2017, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalobkyne o d m i e t a .
- II. Žalovaná m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Komárno ako súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 5Cb/315/2012-395 z 22. októbra 2015 zamietol žalobu žalobkyne, ktorej súčasne uložil povinnosť zaplatiť náhradu trov konania žalovaného vo výške 100 %.

2. Z odôvodnenia prvoinštančného rozsudku vyplýva, že žalobkyňa sa žalobou zo dňa 4. decembra 2012 domáhala splnenia povinnosti vyplývajúcej zo zákona a z právneho vzťahu podľa § 80 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), korešpondujúcej s jej právom ako spoločníčky žalovaného, podľa ustanovenia § 122 ods. 2 Obchodného zákonníka (ďalej len „ObchZ“) a podľa článku 7 Spoločenskej zmluvy žalovaného, nahliadať do dokladov spoločnosti, umožnením výkonu práva nahliadať do dokladov spoločnosti žalobkyňi spoločne za účasti žalobkyňou k tomu splnomocnených osôb v sídle žalovaného so začiatkom výkonu práva do siedmych dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, kontinuálne po dobu 45 dní, v čase od 9:00 hodiny do 14:00 hodiny, v rozsahu všetkých písomných dokumentov, zmlúv, účtovníctva žalovaného v postupnosti za rok 2011, 2012, 2013, s právom komunikácie s vedúcimi zamestnancami a v postupnosti pre všetky 3 roky rovnakej:

Organizačná štruktúra

Interné predpisy

ISO

Zápisnice zo všetkých porád

Zmluvy - odberateľské - dodávateľské - nájomné - mandátne - leasingové -poistné - iné zmluvy

Spoločenská zmluva ZaMED, s.r.o. v platnom znení

Účtovná evidencia PÚ, v zmysle zákona o účtovníctve č. 431/2002 Z. z. v platnom znení

smernica spôsobu účtovania a fakturovania - významné zmeny v účtovnej politike a ich vplyv na výkaz zisku a strát a súvahu - prvotné doklady -pokladňa - bankové účty - bankové výpisy - prijaté faktúry - odoslané faktúry -účtovné knihy - kniha pohľadávok - kniha záväzkov - časové rozlíšenie pohľadávok a záväzkov - evidencia majetku NDHM, DHM, DNM - odpisy -operatívna evidencia DDHM - evidencia zásob - inventarizačné zápisnice -rámcová účtovná osnova a účtovný rozvrh - účtovný denník - hlavná kniha -syntetická a analytická predvaha - účtovné závierky - kniha daňových dokladov -výkazy, súvaha, výkaz ziskov a strát - hospodárenie spoločnosti podľa stredísk -vývoj výnosov a nákladov - vývoj hospodárskeho výsledku - vývoj stavu účtov -porovnanie výnosov a nákladov, porovnanie aj za roky - inventarizácia účtov

Ludské zdroje: zoznam členov manažmentu spoločnosti, zmluvy členov manažmentu so spoločnosťou - zoznam zamestnancov - rozdelenie zamestnancov podľa kategórií a pracovísk - pracovné zmluvy - dohody o vykonaní práce - dohody o pracovnej činnosti - mandátne zmluvy lekárov a záchranárov - osobné spisy - interné mzdové predpisy - vývoj mzdovej politiky, plán a čerpanie mzdových prostriedkov - sumarizácia položiek miezd spoločnosti podľa mesiacov a rokov - dokumentácia odvodov do sociálnej poisťovne a do zdravotných poisťovní - mesačné hlásenia - prehľad o dani -pracovnoprávne spory.

Ostatné

3. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku konštatoval, že žalovaná obchodná spoločnosť ZaMED, s.r.o. bola založená spoločníkmi L. U. D. a L. M. H. dňa 04. februára 2005. Žalovaná spoločnosť má troch spoločníkov, a to L. U. N., zakladateľku spoločnosti, spoločníčku od 04. februára 2005, ktorej vklad predstavuje 15 % základného imania, ďalej spoločnosť Slovenská Dunajská Konštrukčná, a. s., IČO: 35 819 391, spoločníčku ZaMED, s.r.o. od 24. októbra 2006, ktorej vklad predstavuje 70 % základného imania a spoločnosť S.Z.I. Company, a. s. (F.I.C. INVESTMENTS, a. s.), IČO: 44 384 823, spoločníčku ZaMED, s.r.o., od 15. apríla 2009, ktorej vklad predstavuje 15% základného imania. Štatutárnym orgánom žalovanej spoločnosti sú konatelia, ktorí v mene spoločnosti rozhodujú dvaja spoločne. Žalobkyňa bola konateľkou u žalovaného v období od 04. februára 2005 do 02. novembra 2011.

4. Žalovaný žalobkyni doručuje poštou v mesačných intervaloch súvahu, výkaz ziskov a strát a po skončení hospodárskeho roka súvahu ziskov a strát za celé obdobie, poznámky k účtovnej závierke + daňové priznanie a správu od nezávislého audítora, ktorý vykonal audit u žalovaného. Žalobkyňa niekoľkokrát písomne požiadala žalovaného o umožnenie nahliadať do dokladov spoločnosti v jej sídle spoločne s dvomi osobami (advokátom a audítorom) na základe žalobkyňou k tomu udelených plnomocenstiev, nakoľko informácie poskytnuté žalovaným jej nepostačovali na posúdenie správnosti rozhodnutí výkonného orgánu žalovaného.

5. Žalovaný požiadavke žalobkyne vyhovel s tým, že ju vyzval, aby vopred písomne oznámila okruh informácií formou špecifikácie, o ktoré má záujem pri nahliadnutí do dokladov spoločnosti. Žalovaný v záujme ochrany svojich hospodárskych a iných záujmov a obchodného tajomstva neumožnil okrem žalobkyne iným osobám nahliadať do dokladov žalovaného. Žalobkyňa sa v termínoch vyhradených žalovaným nahliadania do dokladov žalovanej spoločnosti nezúčastnila, pretože podmienky kladené žalovaným považovala za neadekvátne a obmedzujúce.

6. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 122, § 105, § 114, § 125, § 126 a § 133 až § 135 ObchZ. Uviedol, že účtovná závierka je štruktúrovaná prezentácia skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva, poskytovaná osobám, ktoré tieto informácie využívajú. Prezentuje k stanovenému dňu, aký

je stav majetku, záväzkov a vlastného imania účtovnej jednotky ocenenom v peňažných jednotkách a v predpísanej štruktúre vyjadruje výsledok hospodárenia. Fyzické osoby a právnické osoby zostavujú účtovnú závierku v prípadoch ustanovených zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve. Nevyhnutné podklady pre zostavenie účtovnej závierky sú najmä základné dokumenty spoločnosti (zakladacie listiny, stanovy, spoločenská zmluva, výpis z obchodného registra a pod.), hlavná kniha za celé účtovné obdobie (obsahuje všetky účtovné zápisy), evidencia majetku, výsledky inventarizácie a interné účtovné smernice. Súvaha a výkaz ziskov a strát sú účtovné (finančné) výkazy. Majú presne stanovenú formu a obsah, a to príslušným predpisom, ktorým je Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky (ďalej len „Ministerstvo financií SR“). Neoddeliteľnou súčasťou účtovnej závierky, okrem súvahy a výkazu ziskov a strát, sú poznámky, v ktorých sa uvádzajú informácie, ktoré vysvetľujú údaje v súvaha a výkaze ziskov a strát, prípadne ďalšie údaje, ktoré ich dopĺňajú. V poznámkach sa uvádzajú aj informácie, ktoré sa týkajú použitia účtovných zásad a účtovných metód a ďalšie informácie podľa požiadaviek ustanovených zákonom o účtovníctve a opatreniami Ministerstva financií SR. Poznámky nemajú presne stanovenú formu ani presne stanovený obsah. Súvaha je prehľadné usporiadanie jednotlivých zložiek majetku (aktív) a zdrojov krytia (pasív) v peňažnom vyjadrení k určitému dátumu.

7. Prvoinštančný súd ďalej poukázal na skutočnosť, že spoločnosť s ručením obmedzeným je kapitálovou spoločnosťou s určitými prvkami osobnej spoločnosti, keďže základnou povinnosťou každého spoločníka je splatiť svoj vklad, ale nie podieľať sa svojou prácou na činnosti spoločnosti. Majetok spoločnosti je oddelený od majetku jej spoločníkov, z čoho vyplýva princíp ručenia, v zmysle ktorého spoločníci ručia za záväzky spoločnosti voči tretím osobám len do výšky svojich nesplatených vkladov. Vklady sú spravidla smerodajné pre určenie obchodných podielov spoločníkov. Spoločnosť si vytvára orgány, ktoré vyjadrujú jej vôľu. Spoločník nemá ex lege oprávnenie konať v mene spoločnosti alebo rozhodovať o jej vnútorných záležitostiach, môže tak robiť ako člen orgánu spoločnosti, t. j. valného zhromaždenia alebo ako konateľ. Vo vzťahu k obchodnému podielu súd uviedol, že zákon ho definuje ako súhrn práv a povinností a im zodpovedajúcu účasť spoločníka na spoločnosti. Ako súhrn práv a povinností je obchodný podiel spôsobilý byť samostatným predmetom právnych vzťahov. Obchodný podiel má svoju kvalitatívnu stránku, obsahom ktorej sú práva a povinnosti spoločníka vyjadrujúce jeho právne postavenie vo vnútri spoločnosti a kvantitatívnu stránku, pod ktorou treba rozumieť výšku obchodného podielu a s tým súvisiaci rozsah účasti spoločníka na majetku spoločnosti. Konatelia majú dvojakú pôsobnosť, a to pôsobnosť štatutárneho orgánu, t. j. konajú v mene spoločnosti navonok vo všetkých veciach a túto ich pôsobnosť nemožno s účinkami voči tretím osobám obmedziť, súčasne sa podieľajú na obchodnom vedení spoločnosti, t. j. majú pôsobnosť vo vnútorných záležitostiach spoločnosti. Z uvedeného vyplýva, že pri rozhodovaní o vnútorných veciach spoločnosti, t. j. o obchodnom vedení spoločnosti majú konatelia všeobecnú pôsobnosť, t. j. sú oprávnení rozhodovať vo všetkých veciach, pokiaľ nie je rozhodnutie zverené buď priamo zákonom alebo spoločenskou zmluvou inému orgánu, predovšetkým valnému zhromaždeniu alebo dozornej rade.

8. Súd prvej inštalcie zdôraznil, že obchodným vedením spoločnosti s ručením obmedzeným sú priamo zo zákona poverení konatelia. Právo zúčastňovať sa na riadení spoločnosti spoločníci môžu vykonávať zásadne iba na valnom zhromaždení, kde hlasujú o návrhoch týkajúcich sa riadenia spoločnosti predložených konateľmi, prípadne niektorým zo spoločníkov. Obsahom práv týkajúcich sa riadenia spoločnosti nie je právo spoločníka rozhodovať samostatne o záležitostiach spoločnosti, alebo uzatvárať v jej mene zmluvy, prípadne v mene spoločnosti vstupovať do iných záväzkovo-právnych vzťahov. Právo na kontrolu spoločnosti môže spoločník vykonávať sám, prípadne prostredníctvom splnomocneného zástupcu alebo prostredníctvom dozornej rady, ak bola v spoločnosti zriadená. Tieto oprávnenia nemožno spoločníkom odňať ani vtedy, keď bola v spoločnosti zriadená dozorná rada. Spoločenská zmluva však môže obsahovať ustanovenia konkretizujúce spôsob výkonu kontrolných práv, napríklad určiť, že spoločník je oprávnený vykonávať kontrolu vždy za prítomnosti konateľa alebo ním poverenej osoby v záujme toho, aby nedošlo k strate alebo odcudzeniu dokumentov. Spoločenská zmluva môže tiež vymedziť povinnosť spoločníka vopred upovedomiť spoločnosť o úmysle vykonať kontrolu v záujme toho, aby konatelia mohli pripraviť všetky podklady, ktoré sú predmetom kontroly zo strany spoločníka a postarať sa aj o zabezpečenie prípadných vysvetlení k nim, prípadne zabezpečiť účasť účtovníka, poradcu a podobne. Ďalej môže ustanoviť, že spoločník, ktorý si za účelom vykonania

kontroly privedie vlastného účtovníka, zodpovedá spoločnosti za to, že údaje o spoločnosti nebudú konkurenčne zneužitú a podobne. S neregulovaným výkonom kontrolného práva zo strany spoločníkov môže byť za určitých okolností spojené aj riziko vzniku škody pre spoločnosť a napokon aj pre spoločníkov samých, najmä v prípade, keď spoločník vykonávajúci kontrolu nie je dobromyseľný. Právu spoločníkov na kontrolu spoločnosti korešponduje tomu zodpovedajúca povinnosť konateľov informovať spoločníkov o záležitostiach spoločnosti podľa § 135 ObchZ.

9. Vo vzťahu k ustanoveniu § 122 ods. 2 ObchZ (podľa ktorého účastník má najmä právo požadovať od konateľov informácie o záležitostiach spoločnosti a právo nahliadať do dokladov spoločnosti), prvoinštančný súd uviedol, že ide o ustanovenie, ktoré súvisí s právom spoločníka spoločnosti s ručením obmedzeným zúčastňovať sa riadenia spoločnosti a kontroly jej činnosti na valnom zhromaždení. Ide o ustanovenie kogentné, takže tieto zákonom zaručené práva nemôže obmedziť ani spoločenská zmluva alebo stanovy, môžu byť v nich upravené len širšie alebo podrobnejšie, čo vyplýva aj zo skutočnosti, že vzhľadom na použitie slova „najmä“ nejde o taxatívny výpočet práv spoločníka. Týmto právam zodpovedá povinnosť konateľa výslovne upravená v ustanovení § 135 ObchZ. Napriek tomu, že zákon uspokojením týchto práv výslovne poveruje konateľov spoločností, ide o povinnosť spoločnosti voči spoločníkom s tým, že v mene spoločnosti koná jej štatutárny orgán - konateľ/konatelia.

10. Vo vzťahu k zákonnej úprave práv spoločníkov v Obchodnom zákonníku, súd prvej inštancie uviedol, že ide o základné právo každého spoločníka podieľať sa na riadení a kontrole činnosti spoločnosti, ktoré realizuje prostredníctvom svojej účasti na valnom zhromaždení. S výkonom tohto práva súvisí jeho právo požadovať od konateľov informácie o záležitostiach spoločnosti a nahliadať do dokladov spoločnosti. Zákon výslovne nehovorí, že by malo ísť o všetky doklady a informácie o všetkých záležitostiach, na rozdiel od zákonnej úpravy obchodného práva spoločníka verejnej obchodnej spoločnosti, ktorý sa vzdal práva na obchodné vedenie spoločnosti upravené v § 81 ods. 4 ObchZ tak, že zrejme by malo ísť iba o podstatné záležitosti a doklady umožňujúce spoločníkovi urobiť si obraz o stave spoločnosti. Aj keď povinnosť podávať informácie majú zo zákona konatelia spoločnosti, ide o povinnosť spoločnosti realizovanú konateľom ako jej štatutárnym orgánom. Pokiaľ spoločenská zmluva alebo stanovy spoločnosti neupravujú tieto práva podrobnejšie alebo širšie (prípadné obmedzenie týchto práv by bolo negatívne pre rozpor so zákonom), ide iba o práva nahliadnuť do dokladov, nie na ich vydanie, čo by mohlo spoločnosť neprímerane zaťažovať. Ani pri práve na informácie nie je výslovne uvedené, či by malo ísť o informácie ústne alebo písomné.

11. Vychádzajúc z uvedených úvah súd prvej inštancie dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky na vyhovie žalobe o uloženie povinnosti žalovanému umožniť žalobkyni nahliadať do dokladov spoločnosti, pretože túto povinnosť žalovaný prostredníctvom svojich štatutárných zástupcov pravidelne vykonáva. Súd poukázal na predložené listinné dôkazy ako aj na výpovede svedkov, najmä konateľov žalovaného, vrátane výpovede žalobkyne, z ktorých vyplynulo, že zo strany žalovaného dochádza k pravidelnému podávaniu informácií, a to vo forme súvahy ziskov a strát za mesačné obdobie a po skončení hospodárskeho roka aj za obdobie príslušného hospodárskeho roka. Žalobkyni sú taktiež poskytované poznámky k účtovnej závierke spolu s daňovými priznaniami a správami od nezávislého audítora vykonávajúceho u žalovaného audit.

12. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie taktiež za preukázané, že zo strany žalobkyne k využitiu jej práva spoločníka nahliadať do dokladov spoločnosti, nedošlo ani v jednom prípade. Súd sa nestotožnil s názorom žalobkyne ohľadne neopodstatnenosti výzvy konateľov žalovaného na spresnenie okruhu informácií a špecifikovanie dokladov, do ktorých má žalobkyňa záujem nahliadnuť. Zdôraznil, že vzhľadom na rozsiahlosť dokumentácie žalovaného, ktorú by jeho konatelia mali náležite a včas pripraviť, je takáto požiadavka zo strany spoločnosti voči žalobkyni opodstatnená.

13. Vychádzajúc z vyššie uvedeného dospel súd prvej inštancie k záveru, že v danom prípade nedochádza k obmedzovaniu práv spoločníčky - žalobkyne na poskytnutie informácií v súlade s ustanovením § 122 ods. 2 ObchZ, nakoľko žalovaný, zastúpený svojimi konateľmi, túto svoju povinnosť

v súlade s príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka v spojitosti so spoločenskou zmluvou, pravidelne vykonáva.

14. Súd dôkazné návrhy žalobkyne, a to výsluch svedkov a nariadenie znaleckého dokazovania z odboru ekonómia a psychológia zamietol, poukazujúc na vykonané dokazovanie, ktoré súdu preukázalo skutočnosť, že žalovaný svoju povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona a zo spoločenskej zmluvy voči žalobkyni ako spoločníčke riadne vykonáva. Vo vzťahu k dôkazným návrhom na nariadenie znaleckého dokazovania z odboru ekonómia a psychológia, súd poukázal na príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka upravujúce postavenie spoločnosti s ručením obmedzeným, z ktorých vyplýva, že spoločníci vykonávajú svoje práva vyplývajúce z riadenia spoločnosti a kontroly jej činnosti na valnom zhromaždení v rozsahu a spôsobom uvedeným v spoločenskej zmluve prípadne stanovách. Samotné riadenie spoločnosti však vykonávajú v súlade s ustanovením § 135 a nasl. ObchZ konatelia, ktorí majú tak v zákone ako i v spoločenskej zmluve vymedzené práva a povinnosti, najmä predkladať valnému zhromaždeniu na schválenie riadnu individuálnu účtovnú uzávierku a mimoriadnu individuálnu účtovnú uzávierku, teda podať podrobnú správu o činnosti spoločnosti. S poukazom na uvedené súd nemal za potrebné ustanoviť znalca, ktorý by vedel posúdiť náležitosť listinných dokladov predložených ohľadne činnosti spoločnosti, nakoľko doklady priložené k spisu spĺňajú kritériá ustanovené v zákone.

15. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 151 ods. 7 O. s. p. tak, že úspešnému žalovanému priznal 100 % náhrady trov konania s tým, že o výške náhrady trov rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

16. Na odvolanie žalobkyne proti rozsudku prvoinštančného súdu, Krajský súd v Nitre ako súd odvolací, po prejednaní veci v medziach podaného odvolania (§ 379 a 380 Civilného sporového poriadku, ďalej len „C. s. p.“), bez nariadenia pojednávania v súlade s § 385 C. s. p., rozsudkom č. k. 26Cob/28/2016-443 z 27. apríla 2017, rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 C. s. p. ako vecne správny potvrdil, konštatujúc, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu urobil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie aj správne odôvodnil. Odvolací súd sa s odôvodnením napadnutého rozsudku stotožnil v celom rozsahu a v súlade s § 387 ods. 2 C. s. p. sa v odôvodnení svojho rozhodnutia obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia.

17. Postupujúc v zmysle § 387 ods. 3 veta druhá C. s. p., odvolací súd sa nad rámec odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, vysporiadal s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní, a to nasledovne:

18. Odvolací súd sa nestotožnil s názorom žalobkyne, že súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku neuviedol všetky skutkové zistenia podstatné pre posúdenie sporu strán. Vyslovil názor, že skutkové okolnosti, ktoré žalobkyňa v odvolaní vymenovala a označila za podstatné pre posúdenie veci, nemajú takýto žalobkyňou želaný charakter, nakoľko ide o kompilát skutočností a tvrdení, ktoré z pohľadu odvolacieho súdu sú pre potreby správneho právneho posúdenia veci nepodstatné (napr. koho know-how bolo využité pri založení žalovanej spoločnosti, kto vedie účtovníctvo, ako je personálne obsadený štatutárny orgán žalovanej spoločnosti, vymenovanie ďalších konaní vedených na rôznych súdoch bez uvedenia ich významu pre tento spor účastníkov), navyiac žalobkyňa na preukázanie svojich tvrdení nepredložila adekvátne dôkazy.

19. Odvolací súd zdôraznil, plne sa stotožniac so závermi prvoinštančného súdu, že žalobkyňa nepreukázala, že jej je bránené v primeranom výkone práva spoločníka na kontrolu spoločnosti upraveného v § 122 ods. 1 a 2 ObchZ. Vo vzťahu k žalobnému návrhu žalobkyne, aby výkon jej zákonných kontrolných oprávnení bol rozšírený aj na ďalšie 2 osoby (ňou vybraného advokáta a audítora), odvolací súd zdôraznil, že uvedené nie je súladné s hmotnoprávnou úpravou obsiahnutou v Obchodnom zákonníku. Uviedol, že kontrolné oprávnenia vyplývajúce z § 122 ods. 1 a 2 ObchZ svedčia výlučne v prospech spoločníka a podľa názoru odvolacieho súdu ich nie je možné rozšíriť na ďalšie osoby bez aktívneho súhlasu dotknutej obchodnej spoločnosti.

20. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 C. s. p. tak, že v odvolacom konaní plne úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % voči neúspešnej žalobkyňi.

21. Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť 17. októbra 2017.

22. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalobkyňa (č. l. 458 - 463), prípustnosť ktorého odôvodnila ustanovením § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ C. s. p. a dôvodnosť ustanovením § 432 ods. 1 C. s. p. tvrdiac, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

23. Žalobkyňa, po zopakovaní dôvodov odvolania podaného proti rozsudku súdu prvej inštancie č. k. 5Cb/315/2012-395 z 22. októbra 2015, vo vzťahu k nesprávnomu právnomu posúdeniu veci uviedla, že advokát aj audítor sú osoby viazané zákonnou povinnosťou mlčanlivosti, ich spoluúčasť pri nahliadaní do dokladov spoločnosti nie je porušením povinnosti spoločníka neposkytovať údaje z dokladov spoločnosti tretím osobám a dôvodnosť ich spoluúčasti, pri absencii zákonnej úpravy, je preukázaná skutkovým stavom v konaní. Uplatniť právo nahliadať do dokladov spoločnosti môže spoločník aj mimo zasadnutia valného zhromaždenia. Toto právo nemá len kontrolný význam, je významné pre presadzovanie a ochranu záujmov spoločníka a pre prijímanie správnych rozhodnutí.

24. Žalobkyňa odvolaciemu súdu vytkla nesprávnu interpretáciu § 1 ods. 2 ObchZ, keď uzavrel, že výkon práva spoločníka podľa § 122 ods. 2 ObchZ spočívajúci v nahliadaní do dokladov spoločnosti, rozšírený aj na ďalšie dve osoby, advokáta a audítora, nie je súladný s hmotnoprávnou úpravou obsiahnutou v Obchodnom zákonníku a nie je možný bez aktívneho súhlasu dotknutej obchodnej spoločnosti.

25. Poukázaním na § 1 ods. 2 ObchZ, podľa ktorého ak obchodnoprávne vzťahy nemožno riešiť podľa ustanovení Obchodného zákonníka, ani Občianskeho zákonníka, ani podľa obchodných zvyklostí, riešia sa podľa zásad, na ktorých spočíva Obchodný zákonník, žalobkyňa vyslovila, že k týmto zásadám patrí rovnosť účastníkov, zákaz zneužitia práva, poctivosť v obchodných vzťahoch, dobré mravy, pričom tieto zásady by mali ovplyvniť interpretáciu a aplikáciu práva predovšetkým v prípade medzery v práve, kedy je potrebné túto odstrániť prostredníctvom analógie, logickou interpretáciou a prostredníctvom princípu proporcionality.

26. Žalobkyňa v dovolaní ďalej tvrdí, že podľa § 126 ObchZ, spoločník sa na výkone práv spoločníka na valnom zhromaždení spoločnosti zúčastňuje osobne alebo v zastúpení splnomocnencom. Preto právne posúdenie veci odvolacím súdom, ktorý vyslovil, že toto právo svedčí výlučne spoločníkovi a bez aktívneho súhlasu dotknutej obchodnej spoločnosti nie je možné jeho rozšírenie na ďalšie osoby, považuje žalobkyňa za nesprávne, ktoré je výsledkom nesprávnej interpretácie §-u 126 ObchZ odvolacím súdom.

27. Na základe vyššie uvedených tvrdení žalobkyňa dovolaciemu súdu navrhla, aby rozsudok odvolacieho súdu č. k. 26Cob/28/2016-443 z 27. apríla 2017, podľa § 449 ods. 3 C. s. p. zmenil a sám vo veci rozhodol, alternatívne, aby podľa § 449 ods. 1 C. s. p. dovolaním napadnutý rozsudok zrušil a podľa § 450 C. s. p. vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Vo vzťahu k trovám konania žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd o nich rozhodol podľa § 453 ods. 2, resp. ods. 3 C. s. p..

28. K dovolaniu žalobkyne sa písomne vyjadril žalovaný (č. l. 475 - 477), podľa ktorého žalobkyňa nesprávne interpretuje právne predpisy a ňou uvádzaný dovolací dôvod neexistuje. Tvrdí, že interpretácia ustanovenia § 122 ObchZ je v judikatúre súdov ustálená spôsobom, aký použili prvoinštančný a odvolací súd, ktoré z rozsiahleho a dôkladného dokazovania správne zistili skutkový stav veci a vec aj správne právne posúdili. Navrhol preto, aby odvolací súd dovolanie žalobkyne zamietol, súčasne žiadal priznať náhradu trov dovolacieho konania.

29. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je potrebné odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 C. s. p.) dovolací súd uvádza nasledovné:

30. Podľa § 470 ods. 1 C. s. p., ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (1. júla 2016).

31. V danom prípade bolo konanie o návrhu žalobkyne o splnenie povinnosti vyplývajúcej zo zákona a z právneho vzťahu podľa § 80 písm. b/ O. s. p., začaté pred 1. júlom 2016 (žaloba doručená prvoinštančnému súdu 4. decembra 2012 na č. I. 1 spisu) a aj rozhodnutie prvoinštančného súdu bolo vydané pred 1. júlom 2016 (22. októbra 2015), a teda ešte podľa O. s. p.. Na odvolanie žalobkyne rozhodol odvolací súd (potvrdzujúcim) rozsudkom po 1. júli 2016 (27. apríla 2017), a teda už podľa C. s. p. a dovolanie žalobkyne bolo podané tiež podľa C. s. p.. Aj po zmene právnej úpravy dovolacieho konania, ktorú priniesol C. s. p. ako nový civilný procesný kódex v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou v O. s. p., je potrebné dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie.

32. Podľa § 428 C. s. p., dovolateľ musí v dovolaní popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

33. Podľa § 419 C. s. p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Uvedené znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p..

34. Podľa § 421 ods. 1 C. s. p., dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

35. Podľa § 432 ods. 1, 2 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

36. Podľa § 447 písm. f/ C. s. p., dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435.

37. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že na to, aby sa mohol dovolací súd zaoberať dovolaním, musia byť splnené predpoklady prípustnosti dovolania vyplývajúce z ustanovení § 420 alebo § 421 C. s. p. a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. okrem iného, aby dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 C. s. p..

38. Predmetom dovolacieho prieskumu v rozhodovanej veci má byť na základe podania žalobkyne (bez dátumu, prvoinštančnému súdu doručené 15. decembra 2017), namietané právne posúdenie veci odvolacím súdom (t. j. prípustnosť jej dovolania by mala vyplývať z ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p.).

39. Pokiaľ ide o záver, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 C. s. p., rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 C. s. p.). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 C. s. p., má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

40. Povinnosťou dovolateľa kvalifikovane zastúpeného advokátom pri vymedzení dovolacieho dôvodu je v prípade dovolania prípustného podľa ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p. uviesť právne posúdenie odvolacieho súdu, ktoré považuje za nesprávne, konkretizovať, ako podľa jeho názoru mal odvolací súd konkrétnu právnu otázku správne vyriešiť a zároveň ak má byť dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., musí dovolateľ špecifikovať odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, pri prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., musí dovolateľ sformulovať právnu otázku, ktorá podľa jeho názoru v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, pričom musí ísť o takú právnu otázku, ktorá je pre rozhodnutie vo veci samej kľúčová. Napokon pri prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. c/ C. s. p., musí dovolateľ špecifikovať rozdielnu rozhodovaciu prax dovolacieho súdu s uvedením konkrétnych rozhodnutí dovolacieho súdu, v ktorých je právna otázka rozhodujúca pre posudzovanú vec riešená rozdielne. Iba ak sú všetky uvedené kumulatívne podmienky splnené, môže dovolací súd pristúpiť k uskutočneniu meritórneho dovolacieho prieskumu.

41. Argumentácia a formulácie obsiahnuté v dovolaní žalobkyne však ani pri posudzovaní dovolania podľa jeho obsahu (článok 11 C. s. p.), nedávajú možnosť posúdiť, od vyriešenia akej právnej otázky záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorej nesprávne vyriešenie žalobkyňa namieta. Žalobkyňa totiž netvrdí, že odvolací súd sa svojim riešením určitej právnej otázky odklonil od zaužívanej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, alebo že táto otázka ešte nebola dovolacím súdom vyriešená alebo je riešená odlišne. Tvrdí (len) to, že rozhodnutie odvolacieho súdu je vecne nesprávne a vo väčšej časti dovolania len zopakovala dôvody z predchádzajúceho podania (odvolania), ktorými dôvodila v rámci odvolacieho konania. Sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, ale významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 C. s. p., resp. § 432 ods. 2 C. s. p. (pozri napr. uznesenie sp. zn. 3Cdo/74/2017 z 31. mája 2017).

42. Dovolací súd je podľa aktuálnej právnej úpravy v C. s. p. (na rozdiel od právnej úpravy v O. s. p., účinnnej do 30. júna 2016) povinný pracovať s takým dovolaním, aké podala strana sporu a nie je možné vyzývať dovolateľa na odstránenie väd dovolania, čo súvisí so zvýraznením inštitútu dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku tým, že odstraňovanie nedostatkov rozhodnutia a konania jemu predchádzajúceho je výlučne v dispozícii dovolateľa. Keďže absencia zákonom predpísaných náležitostí je sankcionovaná odmietnutím dovolania podľa ustanovenia § 447 písm. f/ C. s. p., záviselo predovšetkým od samotnej dovolateľky a od úrovne spísaného dovolania v zmysle, či obsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti, uskutočnenie, resp. neuskutočnenie dovolacieho prieskumu zo strany dovolacieho súdu.

43. V rozhodovanej veci dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobkyne neobsahuje vyššie uvedené zákonné vymedzenie dovolacieho dôvodu. Pri vymedzení dovolacieho dôvodu v súlade s ustanovením § 432 ods. 2 C. s. p. nepostačuje totiž všeobecné konštatovanie dovolateľky, že odvolací súd prejednávajúcu vec nesprávne právne posúdil, resp. že nesprávne interpretoval konkrétne ustanovenie (ustanovenia) konkrétneho právneho predpisu. Pri prejednaní dovolania môže dovolací súd vychádzať iba z obsahu dovolania, resp. z predloženého súdneho spisu a nemôže nahrádzať pasívu dovolateľa a vytvárať namiesto neho vlastnú právnu argumentáciu vyvodením z možnej nespokojnosti dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, ktorej správnosť alebo nesprávnosť by mala byť podrobená dovolaciemu prieskumu. V takom prípade by totiž dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen koncepcii právnej úpravy dovolania v Civilnom sporovom

poriadku, účelu ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p., ale aj princípu rovnosti zbraní a kontradiktórnosti konania, keďže rozhodnutie dovolacieho súdu by bolo založené na iných skutočnostiach, ako boli tvrdené dovolateľkou a ku ktorým mal možnosť vyjadriť sa žalovaný ako protistrana vo svojom vyjadrení k dovolaniu.

44. Dovolací súd nie je tretou inštanciou a dovolanie nie je koncipované ako ďalší riadny opravný prostriedok. Preto platí, že odlišný pohľad dovolateľky na správnosť rozhodnutia odvolacieho súdu bez vymedzenia právnej otázky, nemôže zakladať prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 C. s. p..

45. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že dovolateľkou tvrdený dovolací dôvod podľa § 432 ods. 1 C. s. p., t. j. nesprávne právne posúdenie veci, v zmysle ktorého by malo byť dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ C. s. p., nie je vymedzený v súlade s ustanovením § 432 ods. 2 C. s. p.. Dovolací súd preto dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. f/ C. s. p. odmietol.

46. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

47. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.